

หลักกฎหมายควรรู้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือ หลีกเลียง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น จะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการ ไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอ ความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชา ทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

“คำสั่ง” หมายถึง การบอกกล่าวให้กระทำ หรือ ให้ปฏิบัติ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในที่นี้ไม่จำเป็นต้องเป็น หนังสือเสมอไป อาจเป็นคำสั่งด้วยวาจาก็ได้

“ผู้บังคับบัญชา” หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือกฎหมายจัดตั้ง หน่วยงาน คือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่กฎหมายบัญญัติให้เป็น ผู้บังคับบัญชา รวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย ให้เป็นผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายบัญญัติให้มอบอำนาจได้ด้วย

วินัยบทนี้กำหนดให้ข้าราชการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลียงเฉพาะที่สั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบเท่านั้น มิได้บัญญัติให้เชื่อฟัง ผู้บังคับบัญชาที่สั่งหรือสอนในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ราชการ หรือในเรื่องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

อย่างไรก็ดี กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ได้รับคำสั่ง สามารถขอให้ทบทวนคำสั่งได้ หากเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น จะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ ของทางราชการ โดยเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที แต่ถ้า ผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ก็ต้องปฏิบัติตาม

กรณีตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่ธุรการได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ให้มาปฏิบัติราชการด่วนเป็นพิเศษ ในวันอาทิตย์แต่ไม่ยอมมาทำงานตามคำสั่ง โดยอ้างว่าเป็นวันหยุดราชการมีปัญหาว่า เจ้าหน้าที่ธุรการกระทำผิดวินัยหรือไม่

ข้อวิเคราะห์

แม้จะเป็นวันหยุดราชการ แต่เมื่อได้รับคำสั่ง จากผู้บังคับบัญชาให้มาปฏิบัติราชการ เป็นพิเศษก็ต้องปฏิบัติตาม เพราะเป็นการสั่ง ในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและ ระเบียบ ทั้งนี้ ในหลักการนั้นถือว่า “ราชการ ไม่มีหยุด” การกำหนดวันเวลาทำงานและ วันหยุดราชการวันนั้นเป็นแต่เพียงการกำหนด วันเวลาทำงานตามปกติเท่านั้น ถ้ามีงานพิเศษ ที่จะต้องทำในวันเวลาใดผู้บังคับบัญชา อาจสั่งให้มาทำงานได้ทุกเมื่อ ถ้าสั่งให้มา ทำงานในวันอาทิตย์แล้วไม่มา ก็ผิดวินัย ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

อ้างอิง/ที่มา : คู่มือวิทยากรในการพัฒนาข้าราชการ เรื่อง วินัยข้าราชการพลเรือน สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.